«İnsanlar -yahut kullar- kıyamet gününde, çıplak, sünnetsiz ve buhmen (kararmış) olarak haşr olunacaklardır.» Biz de: "Ey Allah’ın Rasûlü! Buhmen ne demektir?” diye sorduk. O da: «Yanlarında hiçbir şeyleri bulunmayan demektir» diye buyurdu ve devamla, yakın olanın işittiği gibi uzak olanın da işiteceği bir sesle: «Ben Melik'im (Hükümranım), Deyyân'ım (Hakimim, hüküm verenim) diye nida eder.»

Câbir b. Abdillah -radıyallahu anhuma-: “Bana bir adamın Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'den duyduğu bir hadis ulaştı. Bir binek satın aldım. Sonra üzerine yolculuk yapacağım yüklerimi koydum. (O hadisi duymak için) bir aylık yola çıktım. Nihayet Şam’da yanına vardım. Bir de baktım ki Abdullah b. Uneys -radıyallahu anh- orada duruyor. Kendisi kapıcısına: “Ona (gelene) bir sor kendisi Câbir olacak” dedi. "İbn Abdullah mı?” diye sordu. Ben de: “Evet” diye cevap verdim. Kendisi bunun üzerine elbisesini topladı ve benimle musafaha etti, sarıldı ben de sarıldım. Ben de ona: “Senden bana ulaşan bir hadis var da, o hadisi sen Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'den duymuşsun, kısas konusu ile ilgili. Ben de onu senden almaya geldim. Çünkü senden duymadan önce ölürsün diye ya da senden önce ölürüm diye korktum.” O da dedi ki: “Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-’den duyduğuma göre, şöyle buyurdu: «İnsanlar -yahut- kullar, kıyamet gününde çıplak, sünnetsiz ve buhmen olarak haşir olunacaklardır.» Biz de: “Ey Allah’ın Rasûlü! Buhmen ne demektir?” diye sorduk. O da:«Yanlarında hiçbir şeyleri bulunmayan demektir» diye buyurdu ve devamla, yakın olanın işittiği gibi uzak olanın da işiteceği bir sesle: «Ben Melik'im (hükümranım), Deyyân'ım (Hakim'im, hüküm verenim) diye nida eder. Cehennem ehlinden olan bir kimsenin bir tokatlık hak dahi olsa Cennet ehlinden hakkı bulunsa onu geri almadan Cehennem'e girmez. Cennet ehlinden olan bir kimsenin de -bir tokatlık hak dahi olsa- Cehennem ehlinden hakkı bulunsa onu geri almadan Cennet'e girmez.» diye buyurdu. Biz de: “Bizler Allah Teâlâ’ya çıplak, sünnetsiz ve yanımızda hiçbir şey bulunmadığı halde gideceğimize göre bu nasıl olur? diye sorduk." Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- de: «Hasenâtlarla (iyiliklerle) ve kötülüklerle.» buyurdu.

[Hasen Hadis] [Ahmed rivayet etmiştir]

Câbir b. Abdullah el-Ensârî -radıyallahu anhuma- Abdullah b. Uneys -radıyallahu anh-'ın Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'den kendisinin işitmediği bir hadisi işittiğini haber

veriyor. Cabir, bir deve satın aldı. Sonra üzerine yolculuk yapacağı yüklerini koydu ve o hadisi duymak için Şam'a, Abdullah b. Uneys -radıyallahu anh-'ın yanına varıncaya kadar bir aylık yola çıktı. Cabir, Abdullah b. Uneys -radıyallahu anh-'ın yanına girdi. Kendisi kapıcısına: “Ona (gelene) bir sor kendisi Câbir olacak” dedi. “İbn Abdullah mı?” diye sordu. Ben de: “Evet” diye cevap verdim. Kendisi bunun üzerine hızlı bir şekilde ve hızından elbisesine basarak çıktı. Birbirlerinin boynuna sarıldılar. Câbir --radıyallahu anh- ona: “Senden bana kısas ile alakalı senin Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'den duymuş olduğun bir hadis ulaştı. Ben, o hadisinden almaya geldim. Çünkü ben o hadisi senden duymadan önce senin ölmenden yahut kendim ölmekten korktum.” dedi. O da dedi ki: “Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-’den duyduğuma göre şöyle buyurdu: «İnsanlar -ya da kullar- kıyamet gününde çıplak, sünnetsiz ve buhmen olarak haşr olunacaklardır.» Biz de: “Ey Allah’ın Rasûlü! Buhmen ne demektir?” diye sorduk. O da: «Yanlarında hiçbir şeyleri bulunmayan» Allah kıyamet günü insanları hesaba çekmek,amellerinin karşılıklarını vermek için bir yerde toplayacak. Onları anneleri doğurduğu gibi o vakit çıplak ve sünnetsiz olacaklar. Ve onlarla beraber dünyadan hiçbir şey olmayacak. ''Ses ile nida etti'' Nida ancak ses ile olur. İnsanlar sessiz bir nida bilmezler. Burada sesin zikredilmesi nidayı pekiştirmek içindir. Bu da açıklık ve aşikarlıkta en üst derecede Allah Teâlâ'nın kendisinden işitilecek bir söz ile konuştuğunun göstergesidir. Şüphesiz onun sesi vardır. Ancak O'nun sesi yarattıklarının sesine benzemez. Bunun için de şöyle demiştir: ''Konuştuğunda yakın olanın işittiği gibi uzak olanın da işiteceği bir ses.'' Bu sıfat Allah Teâlâ'nın sesine özeldir. Yarattıklarının seslerine gelince sesin kuvvet ve zayıflığına göre onları sadece yakında olanlar işitirler. Bu konuda belirlenmiş naslar/deliller çoktur. Bu naslardan Allah Teâlâ'nın şu sözü: "Ve Rableri ise onlara nidâ etti ki: Sizi bu ağaçtan nehyetmemiş miydim?" Ve şu sözü: "Ona Tûr'un sağ tarafından seslendik ve onu, fısıldaşan kimse kadar (kendimize) yaklaştırdık." Sonra da şöyle buyurdu: "Ben Melik'im (Hükümranım), Deyyân'ım (Hakimim, hüküm verenim" Nida: Şu sözü: "Hani Rabbin Musa'ya: O zalimler güruhuna, Firavun'un kavmine git!" O ses ki, bekleyenlerin yakından duyduğu gibi uzaktanda işitirler. O da şu sözünde: ''Ben Melik'im (Hükümranım), Deyyân'ım (Hakimim, hüküm verenim.)'' Allah Teâlâ Melik'tir, gökyüzünün, yeryüzünün içindekilerinin mülkü onun elindedir. O Deyyân (hükmeden) olup, kullarını amellerine karşılık mükâfatlandırır. Kim hayırlı bir amel yaparsa, onu ameli karşılığında daha üstünüyle karşılığını verir. Kim de kötülük yaparsa ona da hak ettiği karşılığı verir. Sonra Allah Teâlâ şöyle buyuruyor: "Cehennem ehlinden olan bir kimsenin bir tokatlık hak dahi olsa Cennet ehlinden hakkı bulunsa onu geri almadan Cehennem'e girmez. Cennet ehlinden olan bir kimsenin de -bir tokatlık hak dahi olsa- Cehennem ehlinden hakkı bulunsa onu geri almadan cennete girmez.” Allah -Azze ve Celle- kulları arasında adaletle hükmeder. Mazlumun hakkını zalimden alır.Cehennem ehlinden birinin Cennet ehlinden hakkı bulunsa onu almadan Cehennem'e sokmaz. Bu da adaletin tam olmasındandır. Şüphesiz ki kâfir ve zalim olanlar Cehennem'e gireceklerdir, ancak onlara zulmedilmeyecektir. Eğer onlardan birinin Cennet ehlinden alacağı varsa ondan o hakkını alır. Bu durum Cennet ehli için de geçerlidir. Sahabiler Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'e şöyle dediler. Dedik ki: "Beraberlerinde dünyadan hiç bir şey yok iken nasıl olur da insanlar hakları verirler?" Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurduki: «İyilikler ve kötülükler ile» Hakların yerine getirilmesi mazlum olanın zalimin iyiliklerinden alması ile olacaktır. Eğer zalimin iyilikleri biterse mazlumun kötülüklerinden alınıp zalimin kötülüklerine konulacak, sonra da ateşe atılacaktır. Hadiste geldiği gibi durum böyledir.